

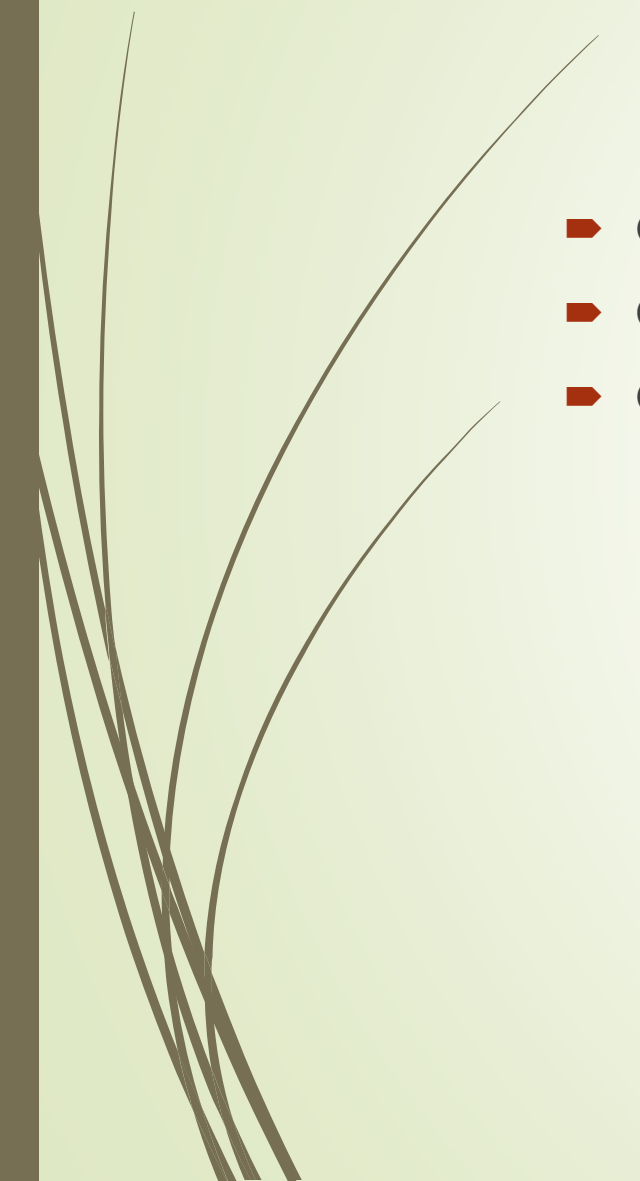

Z3090c Humánna geografia - cvičenia

Jozef LOPUCH

Cvičenie č. 1

- Odevzdávarka
 - Chyby
 - Opravy do 20.10.
-

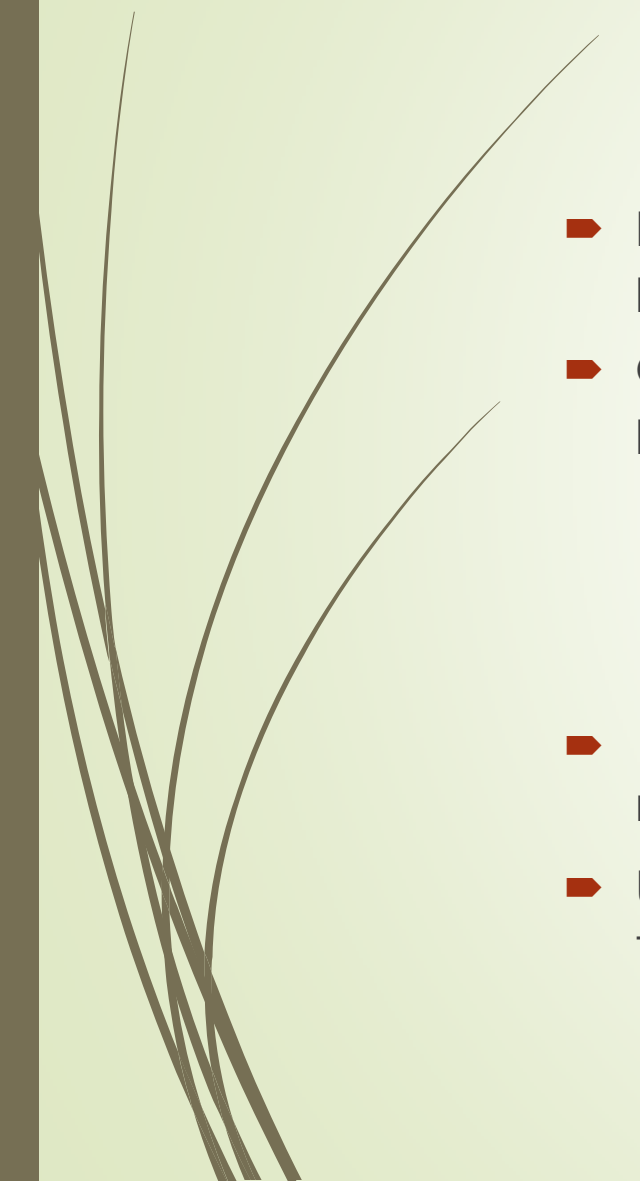

Cvičenie č. 2

- Otázky?
 - Pozor na deadline!
-

Globalizácia

- Proces integrácie na vyššej rádovej geografickej úrovni ako tomu bolo v predchádzajúcich etapách ľudskej spoločnosti
- Globalizácia ekonomických aktivít – prepojuje výrobu a trhy rôznych krajín prostredníctvom:
 - Obchodu so zbožím a službami
 - Pohybu kapitálu a informácií
 - Vzájomne previazanej siete vlastníctva a riadenia nadnárodných spoločností
- Posun organizácie a integrácie systémov výroby, výmeny a spotreby z národnej na nadnárodnú spoločnosť
- Umožnená bola najmä rozvojom informačných technológií a dereguláciou trhov

Vývoj globalizácie

- Predtým najvyššia hierarchická úroveň – štáty
- Od 2. svetovej vojny a najmä v 80. rokoch – internacionalizácia vlastníctva a riadenia veľkých firiem – väčšia vzájomná prepojenosť
- Aktérmi sú nadnárodné spoločnosti (NNS) – majú pobočky aj v zahraničí prostredníctvom priamych zahraničných investícií
 - Vyvíjajú ekonomické aktivity na viacerých národných trhoch
 - Môžu využívať odlišnosti v jednotlivých krajinách - politické priority, regulačné mechanizmy a pod
 - Geografická flexibilita, môžu presúvať pobočky do iných častí sveta
- Firmy sa snažia o maximalizáciu zisku a akumuláciu kapitálu
- Niektoré aspekty už od 19. storočia – nerastné bohatstvo rozvojových krajín

Geografické aspekty globalizácie

- Giddens (1990) – intenzifikácia spoločenských vzťahov na celosvetovej úrovni, ktorá vedie k prepájaniu veľmi vzdialených lokalít takým spôsobom, že udalosti na miestnej úrovni sú formované udalosťami dejúcimi sa na míle ďaleko a naopak
- Homogenizácia, rôzna integrácia do globálneho systému
- Dopady
 - Vytváranie novej hierarchie svetových miest, prepojených aktivitami NNS v oblasti výrobných služieb
 - Intenzifikácia previazanosti vyspelých krajín
 - Nová priestorová delba práce (NIDL) medzi vyspelými krajinami svetového jadra a novo industrializovanými krajinami semiperiférie
 - Prehlbujúca sa izolácia krajín periférie
- NIDL – vyspelé krajiny (finančné služby, služby pre podniky) a semiperiférie (výrobné služby)

Dopady globalizácie

- Harvey – časopriestorová kompresia – zvyšujúci sa pohyb a komunikácia v priestore a naša percepcia týchto zmien – „zmenšovanie Zeme“, strácanie významu vzdialenosti, hraníc – aj priestor a čas strácajú význam
- Giddens – časopriestorová distantanciácia – rozširovanie sociálnych kontaktov/systémov v priestore a čase – oslabuje vzťahy v lokalitách
- Massey – nie všetci rovnako využívajú informačné technológie
- Power geometry – kontrast medzi tými čo využívajú a nevyužívajú komunikačné technológie – posilňovanie starých a vytváranie nových sociálnych nerovností

Zadanie cvičenia

- Vyberte si ľubovoľnú nadnárodnú spoločnosť a pomocou internetu sa pokúste zistiť jej priestorovú štruktúru. Všímajte si rozloženie jednotlivých pobočiek, pokiaľ budete mať k dispozícii informácie, zachyťte rozmiestnenie ústredia firmy, jednotlivých regionálnych či výrobných pobočiek. Pokúste sa zistenú priestorovú štruktúru nadnárodnej spoločnosti **geograficky interpretovať**.
- Výstupy: mapa s pobočkami (a ideálne aj ich rozlíšenie podľa funkcie), záver (aspoň pol strany interpretácie) a zdroje (pozor na wikipédiu)
- Deadline 20. 10. (vrátane)